

(izhaja ob 4 zjutraj)
Stane mesečno 12-50 Din
za inozemstvo 25-
neobvezno
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišstvo:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 64. Telef. št. 36.
Podružnice:
Maribor, Baravska ul. 1.
Tel. št. 22.
Celje, Aleksandrova a.
Račun pri pošta. čekov.
zavodu šte. 11.842.

Ljubljana, 6. decembra.
Jutri posetita ministra Trifunović in Vujičić kot zastopnika vlade naše Posavje, da si ogledata ogromno škodo, ki je zadela našo ožjo domovino ter na lico mesta proučita, kako bi državna oblast mogla nuditi zadostno pomoč in zaslombo v veliki nesreči.
Združeni mokri element je porušil sad dolgoletnega dela. Ponovno deševje škodo še povečuje. Nikdo ni pričakoval in ni mogel pričakovati take katastrofe, ker ni nikogar od današnje generacije, ki bi v svojem življenju ali iz dobe svojih neposrednih predhodnikov čul, da je bilo kdaj po poplavi opustošenje tako obširno ozemlje.
Lepa je ta naša zemlja, a plodna je le, kjer ji naš marljiv seljak s težkim trudom izvije sad. Veak košček zemlje in naj je na skali, ali na pesku nanizana še v tako tenki plasti, je dragocen in za vsakdanji obstanek neobhodno potreben. Čim više gremo proti izviru Save, s tem večjo ljubeznijo ter s tem krepkejšo silo samoobrambe je med brdi koncentrirano skromno in pohlevno življenje našega seljaka ob ozki dolinici naših voda. V takih razmerah je gubitke povzročen po katastrofalnih poplavih tem hušji.
Pomoč je nujno potrebna, da se povsod vzpostavijo prometne veze vseh vrt. Veletok in hudourniki so odnesli mostove in brvi, zagrebli in odnesli nase in pota. Seljaku je nujno treba omogočiti nadomestila za uničene zaloge ter pomagati mu, da si zopet dogradi uničeno domovje. Neodložljiva je obnova razdejanih obrtnih naprav ter kultivirane zemlje.
Država se mora zavedati, da dvakrat da, kdor hitro da. Našla pomoč je najcenejša in običajno najbolj pravična. Vzpostavljena gospodarska sposobnost bo državi pomoč v drugi obliki kmalu vrnila.
Slovenija v finančialnem oziru vrši vse dolžnosti napram državi. Ja, mi smo uverjeni, da naša finančna uprava pretirava davčno sposobnost naše dežele. Vrhu tega razburja narod krivična davčna praksa, zlasti pri osebnih dohodkih. Toliko bolj lahko pričakujemo, da bo državna pomoč izdatna.
Z uvaževanjem naših krajev v dnešni nesreči lo krepko utrjena zavest državljanov solidarnosti, ki je našem narodu tako potrebna. Najstrašnejši je občutek, če v nesreči ni bratskega odziva.
Mi cenimo pozornost, ki jo izkazuje vlada s tem, da pošilja dva svoja ugledna člana v tem trenutku na kraj nesreče. Dajali bi temu radoščenju le dva želji:
Naj bi se našlo in predvsem upoštevale take oblike pomoči, ki se ne bodo razpršile v neproduktivne namene. Izkustva s sličnimi državnimi akcijami niso najboljja in mnogo dobro mišljenih amer. je propadla. Obnova bodi glavni cilj t. j. vzpostava produktivnih činiteljev, obenem pa odredbe, ki zaprečujejo oblike poškodbe v takem obsegu.
Obenem naj se pazi, da se iz pomoči izključi vsako partizanstvo. Radikalna stranka, ki je sedaj na vladi, je v Sloveniji padla v roke takim razbojniškim individuum, da si je s tem za leta pokvarila ugled v teh krajih in upropastila dobro razmerje do drugih strank. Slab utis dela tudi že danes, da klerikalni poslanid klub v posebnih pozivih sporoča javnosti, naj županstva izključno pri njem vlagajo prošnje za pomoč. S tem je klub dr. Koršičen soravil v akcijo jako neimpatično noto, ki se je že začela pretakati kakor strup. Vlada bo dobro storila, ako pazi, da se ogne vsakezu sumu partizanstva s tem, da navedi objektivne uradnike z delom in čista vsestransko kontrolo.
Biti ne sme nikogar, ki bi ljudsko netrečo izkoristil v svoje namene, ali pa se celo reševalno akcijo zlorabljal v strankarske svrhe. Odločiti mora le hladni razum, ki vidi pred seboj samo potrebo, da se odpravijo vsi nevarni nastali katastrofalni bedi. Vse reševalno prizadevanje pa mora preplestati le čista in nesebična ljubezen do nesrečnih bratov in sester.

Borba med radikali za ministrska mesta

UZUNOVIĆ VZTRAJA NA DEMISIJI. — INTRIGE PROTI NOTRANJMU IN ZUNANJEMU MINISTRU.

Beograd, 6. decembra. p. Ostavka ministra za javna dela Uzunovića, je napravila v radikalnem klubu veliko zmedo. Velik del kluba oboja Uzunovića, češ da je bil preveč občutljiv; hudo mu zamerijo tudi, da je v svojem pismu Pašiću naglašal, da v vladi ni homogenosti in ne prijateljskih osebnih odnosov. Zlasti radikalni poslanci — seljaki izjavljajo, da je ostavka Uzunovića za stranko zelo škodljiva, ker je bil Uzunović še najbolj naklonjen kmetom. Na drugi strani pa se govori, da je Uzunović s svojo ostavko hotel samo prikazati svojo pozicijo v vladi z ozirom na predstoječo rekonstrukcijo vlade. Nikola Pašić je danes skušal pregovoriti Uzunovića, naj svojo ostavko umakne. Uzunović pa se na njegovo željo ni oziral in je izjavil, da svojega koraka ne more preklicati, ker ga je vlada dežavljala. Veliko nezadovoljstvo se pojavlja v enem delu radikalnega kluba tudi proti notranjemu ministru Vujičiću, ki se pri svojih odredbah in ukrepih baže vse premalo ozira na svoje strankarske prijatelje. Ti nezadovoljenci intrigirajo z vso paro, da bi Vujičića ali že sedaj strmo glavili ali pa ga vsaj onemogočili, ako pride vsled Uzunovićeve demisije do rekonstrukcije vlade.
Tudi proti ministru zunanjih poslov dr. Ninčicu vodijo nekateri radikalni poslanci ostro akcijo, da mu izpodbijejo tla. Kot namestnik dr. Ninčiča se že omenja Laza Marković, ki dobiva med radikalnimi poslanci zopet vedno več pristašev. Položaj v radikalnem klubu je vsekakor zelo zamotan. Pašić bo imel še velike neprilike, predno bo napravil red.
Beograd, 6. decembra. p. Nocoj se je vršila seja radikalnega kluba. Od ministrov se je udeležil samo Pašić, ki so ga poslanci obvestili o stanju v radikalnem klubu. Pašić je odšel s seje zelo slabo voljo. O poteku seje nočejo dati poslanci nikakih izjav.

Seja finančnega odbora

PRORACUN JUSTIČNEGA MINISTRSTVA SPREJET. — OSTRA KRITIKA AGRARNE REFORME.

Beograd, 6. decembra. p. Danes dopoldne se je vršila seja plenuma finančnega odbora, na kateri so se pretrgali bučet ministristva pravde. Prvi je govoril poslanec Masojo Sokić (dem.), ki je ostro kritiziral delo ministristva pravde. Za njim so govorili dr. Spaho, Šečerov, Pušenjak, Rista Jojić, Voja Lazić, dr. Behmen in Sreten Borislavljević, nakar je podal minister Perić izjavo, v kateri je opozarjal na veliko pomanjkanje sredstev. Upa, da se s prihodnjim letom kontingent sredstev izpopolni z novimi močmi. Nato je bil bučet ministristva pravde sprejet s 16 proti 7 glasovom.
Popoldne ob 16. uri se je seja finančnega odbora nadaljevala. Razpravljalo se je o bučetu ministristva za agrarno reformo. Govorili so posl. Kapetanović, Pušenjak, Ajkanović in Sumić. Za njimi je posl. Šečerov (dem.) ostro nastopil proti ministristvu agrarne reforme, ki zavlačuje sprejem agrarnega zakona. Obsojal je dalje birokracijo, ki vlada v ministristvu agrarne reforme. Omenil je, da sta v tem ministristvu odveč državni podtajnik in pomočnik ministra. Dalje je zahteval, da se reducira 20 odst. uradnikov tega ministristva. Omenjal je, da se naseljevanje južnih krajev ne vrši na pošten način, kar je z nacionalnega stališa skrajno škodljivo. Za njim sta govorila poslanca Lazić in Žebot, ki je kritiziral agrarne razmere v Sloveniji. Seja se bo nadaljevala jutri ob 16. uri.

ŠE TRI DVANAJSTINE.

Beograd, 6. decembra. r. Kakor je obveščen Vaš dopisnik, bo finančni minister zaradi nemogućnosti, da se proračun izglasuje do konca tega leta, podal dne 20. decembra predlog o proračunskih dvanaestlinah za januar, februar in mare 1923. Zasedanje narodne skupščine bo trajalo do dne 20. decembra, nakar bodo seje zaradi božičnih praznikov odgojene.

Važni skleni za uradništvo

Beograd, 6. decembra. p. Na konferenci zastopnikov vseh ministristev, ki je razpravljala o težkočah glede razvrščanja uradnikov, so bile sprejete nekatere izpremembe, ki so velike važnosti za gotove uradniške skupine. Sklenjeno je bilo, da mora vsak uradnik predhodno urediti svoje vojaške obveznosti, predno bo mogel biti uvrščen po novem uradniškem zakonu.
Državni uradniki, ki še niso dosegli 18 let, se reducirajo brez pravice na nadaljnje prejemke. Uradniki, ki so dosegli s starim zakonom določeni maksimum starosti službe, so imajo prevesti na novi zakon in potem upokojiti s pravico do novih dohodkov. Kar se tiče poslužiteljev in zvančnikov, se je sklenilo, da ostanje v državni službi s pogodbo, da so služili 14 let, kakor se to predvideva s čl. 290. uradniškega zakona. Dijaki, ki vrše uradniške službe, so imajo takoj reducirati.
Konferenca bo nadaljevala jutri dopoldne svoje delo v ministristvu pravde.

RDEČI KRIŽ ZA POPLAVLJENCE.

Beograd, 6. decembra. r. <Rdeči križ> kraljevine SHS. je nakazal kot podporo oškodovancem po zadnji povodnji na Hrvatskem in Sloveniji vsoto 50.000 dinarjev. Razen tega odpošlje v prizadete kraje večjo količino obleke, perila in drugih življenjskih potrebščin.
Beograd, 6. decembra. r. V ministristvu poljoprivrede in vod se je ustanovila posebna komisija strokovnjakov, ki odputuje na Hrvatsko in Slovenijo, kjer bo na lico mesta ugotovila škodo, ki jo je prizadela zadnja poplava.

PRED VLADNO KRIZO NA RUMUNSKEM?

Bukarešta, 6. decembra. r. Poštični krogi računajo, da pride že v kratkem do vladne krize, po kateri bi prišel na krmilo konservativni kabinet generala Avaresca. Nove volitve bi se vršile v tem letu ali oktobra.

Javorina priznana Češko-slovaški

HAAŠKO MEDNARODNO RAZSODIŠČE RAZVELJAVILO SKLEP VELOSLANIŠKE KONFERENCE IZ L. 1922.

Praga, 6. decembra. j. Stalno mednarodno razsodišče v Haagu je s današnjo sejo zaključilo svoje četrto zasedanje. Na seji je padla v navzočnosti vseh 12 sodnikov odločitev glede spora med Češko-slovaško in Poljsko v vprašanju Javorine. Sodišče je izreklo, da je bilo vprašanje rešeno že z odločitvijo poslaniške konference z dne 28. julija 1920, ki definitivno ureja obmejna vprašanja ter da sklep poslaniške konference iz leta 1922, na katerega se opira Poljska, ni veljaven. Prva odločitev poslaniške konference je prezina.
Mednarodno sodišče pravi v svoji razsodbi: 1.) Odločitev poslaniške konference z dne 28. julija 1920. je končnoveljavna in ureja vprašanje suverenitete Javorine in njene okolice. 2.) V tej odločitvi določene meje se dajo v polnem obsegu izvesti in 3.) modifikacije se smejo izvršiti samo v zipskem ozemlju po določenih pravno priznanega sklepa.
Praga, 6. decembra. r. Zunanji minister dr. Beneš odputuje jutri v Pariz. Njegovo potovanje je v zvezi s rešitvijo vprašanja Javorine, o katerem je haško mednarodno razsodišče razpravljalo že danes, s rezultat še ni znan.

Marx ne more naprej

OBSTRUKCIJA NACIONALCEV V PARLAMENTU. — GLASOVANJE O POBLASTILNEM ZAKONU ODGOJENO.

Berlin, 6. decembra. j. Vseled obstrukcije nemških nacionalcev ni prišlo danes v državnem zboru do odločitve glede pooblastilnega zakona in je glasovanje preloženo na soboto. Pričetkom seje so nemški nacionalci in socialni demokrati zahtevali, da se vse one zasilne odredbe, glede katerih se med vlado in kontrolnim odborom petnajstotice ne bo dalo doseči sporazuma, izroče v odločitev državnemu zboru. Prišlo je do provizoričnega sporazuma, ki pa je bil samo formalen. Pri glasovanju za čl. 1. pooblastilnega zakona je glasovalo 282 za, 79 proti, pri čl. 2. 278 za in 81 proti. Ko so nato nemški nacionalci zahtevali poimenoško glasovanje in je vlada videla, da ne bo mogla doseči potrebne dvotretjinske večine, je bilo glasovanje o celokupnem pooblastilnem zakonu na predlog centra sporazumno s ostalimi strankami odgojeno na soboto. Nemški nacionalci so protestirali proti temu predlogu, nakar je demokratiški govornik poslanec Koch ostro napadel nemške nacionalce zaradi njihove dvorezne politike. Neki nemško-nacionalni poslanec je nato izjavil, da bo dala nemško-nacionalna stranka vladi in vladni koaliciji v soboto jasen odgovor, ker vlada nikakor ne bo imela kvoruma. Domneva se, da se bodo vlada in koalicijske stranke približale socialnim demokratom zaradi pomoči.
IZGREDI KOMUNISTOV IN BREZPOSELNIH.
Berlin, 6. decembra. j. Danes je prišlo zopet do demonstracij komunistov in brezposelnih, ki pa jih je policija, ker je bila o njih prej obveščena, kmalu ugasila. Proti večeru se je zbralo okoli tri tisoč demonstrantov, ki jih je policija znova s nasajenimi bajoneti razkropila brez streljanja.

Volitve na Angleškem

Miren potek. — Nazadovanje konservativcev.

London, 6. decembra. j. Današnje volitve v angleško zbornico so potekle popolnoma mirno. V splošnem je udeležba mnogo manjša, kakor se je pričakovala, v Londonu pa je bila naravnost slaba. Policija je v bližini volilnih lokalov postavila sicer svoje posadke, vendar pa do napovedanih delavskih nemirov ni prišlo. Pač pa je po cestah opažati močne grude brezposelnih.
Prvi rezultat o volitvah je prišel iz Manchestera. Liberalci so tam zmagali v 13 volilnih okrajih. Nekaj pred 11. uro so bili znani sledeči rezultati: Konservativci 39, liberalci 16, delavska stranka 4 in ostali 1 mandat. Ob 11.47 so bili znani sledeči rezultati: Liberalci 17, delavska stranka 7, konservativci 41 in ostale stranke 10 mandatov. Konservativci so izgubili 4, delavska stranka je pridobila 1 in liberalci so pridobili 4 mandate.

VOLILNA REFORMA NA FRANCOSKEM.

Pariz, 6. decembra. j. Zbornica je danes končala debato o volilni reformi in sprejela zakonski predlog s 403 proti 127 glasovom.

AMERIKA PROTI ZVEZI NARODOV.

Washington, 6. decembra. j. Poslanica predsednika Coolidgea, ki je bila danes prečitana v parlamentu, se izreka proti Zvezi narodov, češ da je samo agentura veselit. Amerika želi ustanovitev mednarodnega razsodišča, ki bi imelo reševati vse svetovne spore. Na tem cilju deluje Amerika že 25 let.

Washington, 6. decembra. r. Po osem kratem glasovanju je bil končno izvoljen za predsednika ameriškega parlamenta posl. Gillette. Danes bo v parlamentu prečitana poslanica predsednika Coolidgea.

RAZDELITEV NA OBLASTI.

Beograd, 6. decembra. p. Parlamentarni poročevalci so dobili danes od več ministrov izjave, da se razdelitev na oblasti in likvidacija posameznih pokrajinskih uprav izvaja stopnjama. Tudi likvidacija pokrajinske uprave v Zagrebu se vrši kar najdosledneje. Vlada je izkoristila odsotnost Radića. Upa, da ga bodo njegovi volilci sami obsodili, ker je odšel v inozemstvo, ko je bilo treba preprečiti parcelacijo Hrvatske. Kakor zahtevljajo ministri, bo razdelitev države na oblasti do polovice januarja gotova.

Francosko posojilo

Pariz, 6. decembra. r. Finančni odbor senata je prejel predlog o posojilu 300 milijonov frankov Jugoslaviji. Polnomočar je imel pri tej priliki obširen ekspoz, v katerem je naglašal, da so javstva za vrnitev posojila in izplačevanje obresti zadostni, Poljska dobi 400, Jugoslavija 300 in Rumunija 100 milijonov frankov. Poleg tega pa so predvidena tudi razna druga posojila, med drugim tudi Madžarski.

POSILNIK KRUPENSKI UMRL.

Rim, 6. decembra. j. Bivši ruski poslanik Krupenski je tukaj umrl.

Inozemske borze

6. decembra:
CURIH: New-York 572.50, London 25.12, Pariz 31.15, Milan 24.95, Praga 16.74, Budimpešta 0.0305, Bukarešta 2.97, Beograd 6.475, Sofija 4.35, Dunaj 0.00807.
TRST: Zagreb 26 do 26.15, Dunaj 0.0323 do 0.0328, Praga 67.10 do 67.40, London 100.55 do 100.75, New-York 22.85 do 22.95, Svica 401 do 403, Francija 124.5 do 125.25, dinarji 26 do 26.15, dolarji 22.80 do 22.90, carinski franki (po 20) 82.25 do 88.75.
DUNAJ: Devize: Beograd 805 do 809, Berlin 14.70 do 15.80, Budimpešta 3.68 do 3.78 (nizke naloge polno, ostale snmo po 50 odst.), Bukarešta 365 do 367, London 310.500 do 311.500, Milan 3094 do 3105, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 3867 do 3883, Praga 2075 do 2085, Sofija 528 do 532, Varšava 160 do 160, Curih 12.406 do 12.453; valute: dolarji 70.560 do 70.960, lire 8060 do 8080, dinarji 805 do 811; efekti (v tisočih ak): Hrvatska eskomptna 138, Sarajevska pivovarna 1550, Kranjska industrijska 2250, Zenica 1500, Gutmann 1350, Slaveks 690, Slavonija 162, Trbovlje 789.5, Seđerana Ostjek 1900, Jugobanka 110, Wiener Bankverein 198, Länderbank 835, Živnoetenska 915, Južna Železnica 203, Alpine 683.
PRAGA: Dunaj 4.58, Berlin 6.90, Rim 150, Budimpešta 17.25, Pariz 186.75, London 150.50, New-York 84.45, Curih 608.75, Beograd 39.
BERLIN: (V milijonih): Milan 181.548, Praga 123.600, Pariz 227.430, London 18.354.000, New-York 4.189.000, Curih 732.163, Beograd 47.251.
LONDON: New-York 489, Pariz 80.80, Berlin 19 bilijonov, Milan 100.50, Curih 25.10, Praga 149.50. Ostale devize niso notirale.
NEW-YORK: Beograd 114, London 488.75, Berlin 0.000.000.0023, Milan 486, Curih 17.40, Praga 293.75, Dunaj 0.14125, Budimpešta 0.53, Bukarešta 52.50.

POVRATEK KRALJA ALEKSANDRA.

Beograd, 6. decembra. m. Kralj Aleksander, ki je prišel včeraj v Pariz se vrne v Jugoslavijo 11. t. m. in se odpelje takoj v Sarajevo, kjer bo proslavil svojo krstno slavo. Proslava se vrši 13. decembra, nakar se kralj vrne v Beograd.

Rešimo sokolski Tabor!

Katoliška nepoštenost

Klerikalizem je karikatura krščanstva. To je videti tudi v časopisni polemiki. Minister Peleš je baje dal nekim novinarjem izjave, v katerih se je nepovoljno izrazil o aprovizacijski akciji za pasivne kraje. To je čisto v redu, vsaj vemo, da je radikalna vlada dovolila izdaje blaga «na poček», zdaj pa nihče plačati ne mara ali ne more in treba kreditte podaljševati. Pri tem je omenil, da je Narodna banka eskontirala menico «Potrošaškega saveza» v Mostaru, a denar izročila zagrebškemu Gospodarskemu društvu. Včerajšnji «Slovenec» priobčuje izjavo gosp. Jovana, ki bistveno korigira dr. Peleša. Peleš je grajal, da država slabo kupovala, Jovan pa ga postavlja na laž, da država ni ničesar kupila. Peleš trdi, da je takozvani «fond perdu» bil določen pozneje, Jovan pa ve, da je v naprej bil določen. Tej izjavi pa katoliški list dodaja svoje lopovščine. Najprej se naslaja na Ažmanovi izmišljotini, da je Jovan postal pomočnik dr. Zerjave «šele proti koncu ministristvanja», ko vsakdo vé, da je akcija za prehrano začela septembra 1922 in je bil isti čas gosp. Jovan imenovan. Sicer je pa to brez važnosti. Zdaj pa dodaja «Slovenec», da njega razburja, kaj je s tisto menico. Katoliški lopov hoče s tem pač reči, da je dr. Zerjav 6 milijonov «potaril» Gospodarskemu društvu v Zagrebu in to po «Slavenski banki». Za pametnega človeka je v naprej jasno, da je to neumnost. A «Slovenec» razburja. Naj bo pomirjen. Gospodarsko društvo je nakupilo koruzo za «Potrošaški savez» in je seveda rabilo denar. Zato je ta sam naročil, da se denar za «Gospodarskemu društvu»... «Gospodarsko društvo» je z nakupom deviz poverilo morda res «Slavensko banko», zakaj pa ne? Društvo so delali z «Jadransko». Zakaj ne? Najboljše pa še pride. Menice pri «Narodni banki» so se morale tromesečno obnavljati in tako podpihuje «Potrošaški savez» menice že celo leto 1923. Ali se katoliščanom v Kopitarjevi ulici nič čudno ne zdi, zakaj je to delal, a se je pritožila šele novembra 1923. Da je radikalna vlada dovolila dati robo «na poček», da je ministertvo pod gosp. Peričem po več mesecev zadrževalo prodajo, da obratno ni čez pol leta zahtevalo, to ni nič, kaj ne? Seveda to so delali radikalni, udariti pa treba po — Zerjavu, ki je stvar po vseh močeh dobro vodil.

Politične beležke

+ Kongres jugoslovanske demokratske omladine. Jugoslovanski demokratski študentski klub «Jugoslavija» v Zagrebu je sklical velik kongres demokratske omladine, ki se bo vršil dne 8., 9. in 10. t. m. v Zagrebu. Dnevni red kongresa je sledeči: 1.) Otvoritev in konstituiranje kongresa; 2.) referat delegatov posrednih demokratskih omladinskih klubov; 3.) referat z ozirom na ustanovitve «Centralne organizacije jugoslovanskih omladinskih demokratskih organizacij»; 4. program in statut centralne organizacije; 5.) odnošaji demokratske omladine napram javnemu in političnemu življenju v naši državi; 6.) odnošaji demokratske omladine napram ostalim jugoslovanskim omladinskim združenjem; 7.) konstitutiranje upravnega in nadzornega odbora «Centralne organizacije» in 8.) slučajnosti. Na kongresu bosta zastopala ljubljanski demokratski klub «Tabors» jurista Miloš Grabrijan in Branko Goslar.

+ Zalost pri SLS. SLS je zavita v novo črtno. Dr. Lemež ji je odpovedal ljubezen. Obrekovalna kampanja proti včerajšnjemu ženinu katoliške starikeve neveste se nadaljuje. Nelojalnost, zlohotične prijateljstvo, izdajstvo, ponosnočen štrajk, vse to morajo danes Lemeževi komunisti vzeti nase. Imenitno je čitati, kako SLS očita komunistom, da so zavozil stavko v Trbovljah. Delavci pa imajo še v uspehi obupno hujkanje klerikalca poslanca Kremžarja, ki je nesrečni štrajk zavlekel več tednov. Treba le takratne številke «Slovenca» vzeti v roke. Zalost

na pa je tudi g. Perič in žalostna je celokupna familija Golla, ki vsak v svojem resortu podpira socioklerikalno bratstvo. To družbo si bomo morali temeljito ogledati. Zalujoči interesi zdaj zadnji up stavljajo na socialiste, ki imajo s Peričem vred 10 mandatov. Zda! treba najti formulo, kako se rdeča zastava zavije v črno in «delo» naprej. Radovedni smo, če bodo socialisti hoteli vso svojo bodočnost zapraviti na ljubo g. Pirca, njegovim avanturam in Peričevi županski plači. «Slovenec» že priznava, da je nit življenja «Zvezi delovnega ljudstva» prerezana. Kdor bo hotel to nitko zavezati znova, si bo urezal prste.

+ Politika praznih rok. Dr. Susteršičev «Ljudski tednik» piše, da bi se politika svobodnih rok, za katero so dobili klerikalni poslanci pooblastilo od zaupnikov SLS, pravilno morala imenovati «politika praznih rok». Voditelji SLS da izrabljajo pooblastilo svojih zaupnikov da-lje za demagoško varanje ljudskih množic. Vse njihovo delo v narodni skupščini kaže, da jim ni za ljudske dobrobiti, pač pa edino zato, da kujejo iz ljudske nezadovoljnosti svoj politični kapital. Ljudstvo rabi kruha, dela, zaslužka, zmernega življenja. Ljudstvo postaja sito brezplodnega hujkanja, ker spoznava, da vodi samo pozitivno delo do konsolidacije nezdruživih gospodarskih razmer. Dosedanja njihova dela dokazujejo, da se bodo klerikalni poslanci s svojo politiko prostih rok vrnili pred svoje volilce tudi praznih rok. Politično moč, ki so jo imeli, so zapravili s svojo absolutno nesposobnostjo. Politika dr. Korošca in tvarišev je za slovensko ljudstvo politika praznih rok.

+ «Život» zopet začel izhajati. Glasilo dalmatinskih demokratov, «Život» je začelo zopet izhajati in sicer začasno kot tednik. Redakcijski odbor sestoji iz dr. Orisogona, dr. Majstrovica, dr. Ljubica, I. Krstinića in D. Ivaniševića. V prvi številki objavlja list svoj program za bodoče svoje delovanje.

Po svetu

— O odpravi potnih vizumov je govoril v proračunskem odseku češke zbornice zunanji minister Beneš, ki je izjavil, da tvorijo glavno oviro za odpravo finančnih razlogov, ker se države nočejo odreči dohodkom iz pristojbin za vidiranje potnih listov. Poleg tega pa pridejo v poštev seveda tudi politični razlogi, ker je vsled neurejenosti in neustaljenosti mednarodnih razmer še vedno potrebna kontrola ljudi, ki prihajajo v državo in jo zapuščajo.

— Proces proti monakovskim puščikom, zlasti proti Hitlerju in Ludendorffu se bo vršil, kakor poročajo nemški listi, še le v začetku prihodnjega leta.

Gledališče

Ljubljanska drama.
Petek, 7.: «Kar hočete». D.
Sobota, 8.: «Danes bomo tihi». Izv.
Nedelja, 9. ob 15.: «Kar hočete». Ljudska predstava. Ob 20.: «Osma žena». Izv.
Ponedeljek, 10.: «Osma žena». B.

Ljubljanska opera.
Petek, 7.: «Gospodski sen». B.
Sobota, 8.: «Mignon». Ljudska predstava.
Nedelja, 9.: «Gospodski sen». Izv.

Mariborsko gledališče.
Petek, 7. ob 15.: «Rodoljupci». Izv. Di-
jaška predstava ob znižanih cenah. Ob
20.: «La Traviata». Gostuje g. Skriv-
nec.

Celjsko gledališče.
Petek, 7.: «Prinček». A.
Nedelja, 9.: «Prinček». Izv.

Danes popoldne ob 4.30 se vrši v Filharmonični dvorani v Ljubljani I. interna vaja gojencev konservatorija Glasbene Maticе; nastopijo gojenec prof. g. Wistinghausen, prof. Janko Ravnik in prof. Slaša. Pristop imajo stari gojen-
cevi in gojenec konservatorija.

Ljubljanska opera priredi v soboto (praznik) «Mignon» kot ljudsko pred-
stavo pri značajnih cenah.

Dr. Aleksander Rigo je znan obis-
kovelec ljubljanske opere iz njegovih
nastopov v raznih operah, ki so na re-

partorju. Po dovršenih univerzitetnih
študijah je izobraževal svoj glas tri leta
pri znamenitem profesorju solopetja v
Napolju in tako obreda popolnoma ta-
ko zvano italijansko «belcanto» šolo.
Kot koncertni pevec se prvičkrat pred-
stavi našemu občinstvu v ponedeljek dne
10. decembra ob 8. uri zvečer v Filhar-
monični dvorani, kjer priredi koncert na
korist Deželja in materinskega doma
kraljice Marije v Ljubljani. Izvaja raz-
novrsten spored, ki smo ga priobčili in
ki obsega v prvi vrsti lirčne pesmi in
balade raznih avtorjev. Vstopnice za ta
koncert so v prodaji v Matični knji-
garni na Kongresnem trgu.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Ljubljana II. pri-
redi v soboto dne 8. decembra t. l. ob pol
8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega
doma telovadno akademijo, pri kateri na-
stopijo vsi društveni oddelki. Po telovad-
nem nastopu zabavni večer s plesom.

1866

Sport

Redni občni zbor S. K. Hribe v Lju-
bljani se vrši dne 20. decembra ob pol 20.
v restavraciji Narodnega doma. V slu-
žbu nespletnosti se bo vršil občni zbor
pol ure kasneje ob vsakem številu navzo-
čega članstva. Dnevni red običajen. —
Odbor.

S. K. Primorje v Ljubljani pozivlja
svoje članstvo, da se v največjem številu
udeleži današnjega pogreba našega do-
brega prijatelja in sportnika g. Stanka
Trnkoczyja. — Odbor.

Klub hokejarjev in motociklistov Il-
rija v Ljubljani. Danes ob 19. sestanek
vseh članov v restavraciji «Novi svet».
Udeležba obvezna radi razdelitve funkcij
za veselo.

Kino

Anita Berber. Kino «Ljubljanski dvor»
predvaja te dni film s slovitio Anito Ber-
ber. Pri nas je «Berberica» znana povsem
drugače kakor iz filmov, v katerih je na-
stopala. Parkrat je nastopila — in še ta-
krat ji je cenzura pristigla «razmah in
polet». Toda v tem filmu je storila ču-
dež. Nikakega sledu o kakih berberski do-
mislicah, nikakega sledu o kakih neurav-
nilih poskusih. Berberica v skrajno dostoj-
nem filmu, Berberica kot priprosto dekle
planin. Planšarica, ki se zaljubi v študen-
ta, ki hoče žniti v mesto, v novo življe-
nje polno lepote in mladega hrepenenja.
In ko fant več ne pride, gro sama v me-
sto. Od stopnje do stopnje navzdol. S
solnčnih, svobodnih planin v najhujše bez-
nice velikega mesta. Do konca, do viška,
dokler ne postane morilka brata svojega
fanta, nekdanjega študenta s planin. —
Vajeni smo bili doslej gledati Berberico
v plesnih filmih, danes se nam pokaže
kot duševna igralka, ki je kot taka naj-
manjše toliko vredna, kakor plesalka. —
Tehnična stran filma je nad povprečno
mero prvovrstnih filmov, zlasti nenad-
kriljive so prve scene planin.

Objave

× S. K. «Jadrans» v Ljubljani priredi
danes ob 8. uri zvečer Miklavžev večer
v gostilniških prostorih g. Ivanca. Pred
konjušnicco. Večer je namenjen samo za
odrasle člane in po njih vpeljane goste.
Vstopnina prosta. Prevraten spored.

× Českoslov. obec v Ljubljani. V so-
boto dne 8. decembra v restavraciji Na-
rodnega doma ob 3. uri popoldne Mi-
klavž za deo; zvečer ob 8. uri za od-
rasle. Darove sprejema g. Skrušny v ate-
ljeju. Priidite polnoštevilno.

× Akademski podružnica Jugosla-
venske Maticе v Ljubljani priredi v so-
boto dne 8. decembra ob 20. uri na Viču
v dvorani Sokolskega doma predavanje
s sklopičnimi slikami. Predava cand.
phil. Roman Savnik o Dalmaciji. Vstop-
nina za sedež 2 Din. V predavanju se bo
dotaknil govornik tudi problema naše
obale, naših pristanišč in njih zveze z
zaležjem. Vabijo se vsi oni, ki jih zan-
ima spoznavanje in lepota naše domo-
vine.

× Okrožni zdravnik v Celju. Okrožni
zdravnik za Slovenijo, zlasti oni sever-
no Save, imajo v nedeljo dne 9. decem-
bra v Narodnem domu zborovanje. Dnev-
ni red vsebuje med drugim tudi točko
o zopetnem ukinitju plač. Vsi okrožni
zdravniki naj se sestanka, ki se vrši ob
15. uri popoldne zanesljivo udeležijo.

× Zveza šoferjev Slovenije vabi svo-
je člane na sestanek, ki se vrši danes
v petek ob 19.30 v običajnem lokalu. Po-
trebna je številna udeležba. — Odbor.

× «Zenica», v soboto je Tvoj god, kam
naj Te popeljem? «Ah, nikamor drugam
kot k «Zlatorogu». Gosposka ulica 3,
kjer priredi gospodarsko in izobraževal-
no društvo za dvorski okraj «kolina» s
petjem in godbo. Vstopnina pa ni. «Prav-
ilna», tja pojdevale.

× Dežnik je včeraj vzel med 16. in
17. uro v ljubljanski kavarni «Emona»
dobro znan gospod. Prinese naj ga v
garderobo, sicer bo imel opraviti s sed-
nijo.

Sodišče

CELJSKA POROTA.

Celje, 6. decembra.

Uboj v št. Rupertu.

Zopet se je zagovarjala pred porotniki
radi hudodelstva uboja žrtev alkohola. Na
praznik Vseh svetnikov je bilo v gostilni
Fr. Kocman v št. Rupertu v laškem
okraju več domačih fantov, med njimi
Alojzj Verhovšek, 24letni rudar v See-
grabnu, Miha Smerec, Janez Lokovšek, J.
Zakušek in Karol Pucar. Pozneje sta pri-
šla še brata Ivan in Fran Zeme. Po dalj-
časa trajajočem prijaznem razgovoru, se
je nameraval Lokovšek odstraniti iz go-
stilniške sobe. Mimogrede je vprašal pri
sosednji mizi sedeč brata Zeme: «Kaj je
fantje?». To pa je Ivana Zemeta tako raz-
čutilo, da je pograbil stol in pobil Lo-
kovška na tla. S tem je bil dan povod za
splošni pretep. Oba brata, izrinjena
iz gostilniške sobe, sta hitela v dvorani-
co ter se oborožila s polni. Parkrat se
je intervenciji gostilničarja in nadučitelja,
ki je prišel slučajno mimo gostilne, po-
srečilo obe sovražni skupini razdvojit in
navidezno pomiriti. Končno pa je Ivan
Zeme bežal pred Smercem in obdože-
nim Verhovškom za hišo, kjer je dobil
od slednjega s težkim polenom tako mo-
čan udarec po glavi, da mu je počila lo-
banja in da je na posledicah prihodnjega
dne umrl. Obdolženec dejanje tajl, priče
pa ga zelo obremenjujejo.

Porotniki so potrdili vprašanje glede
uboja z 9 proti 3 glasovom. Verhovšek je
dobil nato 18 mesecev ječe.

Žrtev ljubosumnosti.

Popoldne se je bavila celjska porota v
sedanjem zasedanju že s četrtnm slu-
čajem uboja, ki ga je zakrivila poleg al-
kohola tudi ljubosumnost. V nedeljo, dne
4. novembra, je spremljal Franc Napotnik
kmečko hčer Cecilijo Martinec od Ro-
hidove gostilne v Gaberjah po cesti proti
njenemu domu v Plešivcu. Kakih 20 ko-
rakov za njima je hodil njegov brat Ivan
Napotnik. Pred prihodnjo gostilno v Ve-
lunji sta se z Martincevo za trenotek
ustavila. Ker pa deklina ni hotela v go-
stilno, jo je Fran Napotnik spremljal še
nekoliko dalje, dočim je Ivan Napotnik
hotel počakati na svojega brata pred go-
stilno. Ko sta pa prišla Fran Napotnik
in Martinceva do gospodarskega poslop-
ja Martina Grudnika v Plešivcu, je pri-
tekkel za njima Anton Miklavžin, ki ga je
Napotnik istega dne prvič spoznal v ne-
ki gostilni v Družmirju in tudi opazil, da
se zanima za Martincevo. Kmalu je pri-
šlo med njima do prepiranja in klotu-
njanja, tekom katerega sta naskočila Fran
Napotnika še dva druga moška, a dekle
je med tem bežalo. V silobranu je Na-
potnik potegnil nož. Šele sedaj je opazil
Ivan Napotnik, ki je še vedno čakal pred
gostilno bratovo nevarno situacijo. Ko-
maj je priskočil Francetu na pomoč, je
že dobil od rudarja Ignaca Kodruna z
nekim okrog meter dolgim drvom udar-
ec po glavi s tako silo, da se je zgrudil
na tla, ter prihodnjega dne v Grudnikovi
hiši izdihnil. Po izvršenem zločinu so vsi
fantje bežali. Obdolženi Ignac Kodrun
priznava le toliko, da se je spopadel s
Francetom Napotnikom, mu izvil palico

ter ga udaril po pločih. Ko je šel napre-
po cesti, je baje videl ležati nekega mo-
škega na tleh. Ta zagovor so pa ovrgli
zanesljive priče, med temi tudi posestnik
Grudnik, ki je kot popolnoma nepristran-
ski opazoval cel dogodek. Ivan Napotnik
je umrl vsled prelomljenja kosti in raz-
trganja možgan.

Med razpravo se je obtoženec vedel
zelo arogantno. Tudi njegovo navstve-
no spričevalo s strani občine ni najboljše.
Porotniki so potrdili vprašanje glede
uboja z 8 proti 4 glasovom. Kodrun je
bil nato obsojen na 3 leta težke ječe.

Na Goreniskem

Pri pogledu iz vlaka se ti zdi vse
večje in resničnejše, kakor popreje, ko
si sedel doma za pečko in čital no-
vinska poročila. Isprva sicer, do Kran-
ja, ne opaziš ničesar. Sava je nekam
polna, da, toda temu po krivem ne
prispevajo posebne važnosti. V Kranju
pa že vidiš: Cela vrsta lepih novih po-
slopj raste na nizkem svetu ob Savi.
To so sedaj kranjske Benetke. Vse je
pod vodo, kjer se je pa odtekla, so
pridne roke izkopale globoke in širo-
ke jarke za odtok, čenjanje položila
mostičke itd. Tu opaziš tudi, da je tok
Save drugačen, kakor si ga navadno
videl, in da je voda še vedno nadnor-
malno visoka.

Od Kranja dalje vidiš ob progi raz-
rito prst, odtrgano rušo, naplavljen
smeti in prod, razrite njive, in kar mi
je bilo najbolj čudno, polomljeno vr-
bovo grmovje. Da je vodni sili mogo-
če, da elastično vrbe celo zlomi, to
mi je docela nova prikazen. Meč gr-
movjem, po poljih in na robih gozdi-
čev pa se še vedno kopijoči hlopi,
okrajki, deske in drva, prinešeni kó-
vó od kod. Kamor sega oko, je vse še
razmočeno. Livade so spremenjene v
loke, loke v barja, barja v jezera.
Brazde njiv so spremenjene v kanale,
ponekod se pa niti ogoni več ne vidi-
jo iz močvare. Ozrmine letos ne bo kaj
prida, če je še sploh kaj ostalo.
Kar ni semenja zgnilo, mora zmraziti
pri prvem mrazu.

Toda zaenkrat pritiska še jug, dež
ljuje in nikdo ne vé, ali ne stojimo morda
pred novo povodnjo. Sava je zvr-
hana, njeni pritoki pa že zopet izsto-
pajo. Ostanki podrhtevajočih mostov žalost-
no kažejo svoja rebra iz vode v pušto
ozračje. Pod Podnartom bo pokvarje-
na železniška proga v nekaj dneh pro-
vizorno poravnjena. Delo navreduje.

V torek in sredo je v višjih legah
zopet snežilo. V Kranjski gori sem v
sredo našel 15 cm zbitega mokrega
snega, pri Krizu (na pol poti na Vr-
šič) ga je bilo že 25 cm, in ves Prisoi-
nik, Skrlatica, sploh vse gore naokrog
v svezem, precej debelem snežnem
oklepu. V sredo popoldne ob pol 4.
je pa začelo znova snežiti. V dolini
Save Korenke od Planice do Hrušice je
padlo v noči od erele na četrtek zo-
pet do pol metra svežega, mokrega,
težkega snega. Istotako po celi Bo-
hinjski in Bistriški dolini ter po celim
gorovju Triglavске in Mangartove
gmote. Računati pa smemo, da je v
višjih legah padlo to noč snega nad
1 meter. Četrtekova jutranja vlaka iz
Planice in Bistrice sta imela že do Je-
senice nad pol ure zakasnitve in sta
prispele vsa bela in zamašena, kakor
iz Sibirije. Našla sta pa na Jesenicah
še okroglo 20 cm svežega snega. Na
Lescah ga je bilo še 5 cm, nižje doli
pa vedno manj, pod Kropo že skoraj
nič. Od Medvoda pa smo zopet videli
v loško pogorje, da je sveže pobeje-
no. Tudi Šmarna gora se je pobelila.
Ljubljana in okolica se je zadovoljila
z običajnim celodnevnm dežjem, na
redko pomešanim s snegom. V višjih
legah je seveda gotovo izdatno sneži-
lo tudi včeraj ves dan.

Na zgornjem Goreniskem ni pošte,
živla deloma prihajajo primerno po-
dražena z avtomobili iz Ljubljane in
Kranja. Kjer ni mostov, ali kjer je
večja daljava, pa grozi pomanjkanje.
Ljudje so najbolj v skrbeh, ker so
struge vse prepolne in grozi nova ve-
lika poplava. Treba le še nekaj dežja
in juga.

61

Vzeli smo seboj še nekaj denarja in
dragocenosti, nato pa smo zapustili
Lampas skozi lino water-balasta...
Bilo nas je edenitrideset...

Tu se Raymond de Ciserat vzravna
in obraz se mu še bolj zreni. Obrne
se in kapetana Wallisa in mu reče:

«Kapetan, vi ste predvsem pomor-
ščak, kakor sem tudi jaz. Prepričan
sem, da se zdaj sprakujete, kako se
mogoče, da sem jaz, pomorski častnik
in poveljnik Lampasa, ki mi ga je
družba zaupala, kako to, da sem torej
zapustil podmornico in, kakor se zdi,
prekršil stare častne tradicije ter po-
vzročil lastnici-družbi težko škodo...»

«Da! Prav res! To vprašanje mi ni
še iz glave!» odgovori kapetan Wal-
lis zelo resno.

«Evo vam odgovora, kapetane.

Prvič. Že takoj spočetka mi je bilo
dovoljeno, da, celo ukazano, da smo
v službo, da sta v nevarnosti Irena,
moja žena, in Henri Prillant, sin sla-
vne francoskega politika, vsa posed-

ka z menoj vred zapustiti podmornico.
Dobil sem na visokem morju še en
krat izrecen brezklen ukaz iz la Ha-
vra, od predsednika upravnega sveta
«Compagnie Subtransatlantique», da
zapustim brezpogojno Lampas, kakor
hitro bi bila Irena in Henri v nevarno-
sti pred invalidatorjem.

Dalje mi je bilo ukazano, naj poskr-
bim v službo, da moram ostaviti pod-
mornico, vse potrebno po lastni uvi-
danosti, da se ladja vrne nepoškodova-
na družbi ali pa če to ni mogoče,
da jo popolnoma uničim.

In to, kapetane, sem tudi storil. Mi-
slim namreč, in zdi se mi, da se ne
motim, da prvi človek, ki bo vdril v
podmornico in skušal zavrteti krmilo
četudi samo za eno četrtino obrata, mi-
slim torej, da je četrti človek invali-
datorjev pomagač in zaveznik.

Raymond umolkne za hip in pogle-
da nazaj, izveniši Matilda in Sain-
cerra val pridržajo sapo, tudi Irena,
in nestrno pričakujejo nadaljnjih Ci-
seratovih besed.

Po kratkem, napetem molku Ciserat
nadaljuje:

«Dotičnik, ki je Lampasovo krmilo
zavrtil, ali ga zdaj vrtil, ali ga pa šele
bo — četudi samo za četrt obrata —, ta
človek, pravim, bo s tem povzročil eks-
plozijo precejšnje množine melnina... V
treh sekundah bo uničena podmornica in
vsi, ki bodo na njej...»

Zopet zavlađa molko. Vsi so blede in
se drug drugemu srečno nasmiljajo.

Ciserat pa s spremenjenim glasom
zaključuje:

«Tako smo torej zapustili Lam-
pas v potapljaških oblekah, in sreča
je hotela, da nas je prestregla Blue
sira Ernesta Bernada...»

Raymond ponudi s kretnjo hvaleč-
nosti guvernerju roko, ki mu jo ta
krepko, pritrjeno in smehljaje stisne,
brez sledu one angleške visokomerno-
sti in nedostopnosti na obrazu, kakor
je tako radi kažejo Angličji napram
zastopnikom drugih narodnosti.

Zdaj, ko jim je bilo vse znano, se je
odprlo pred njimi prostrano polje do-
mnev in načrtov.

Kolika množica vprašanj se je po-
javljala tem trem damam in osmim
možem, zbranim v salonu guverner-
jeve palače!...

Kakšen je neki bil oni tajnstveni

podmornik? Kje njegova luka?

Odkod njegova tako silna, skoro ne-
omejena moč?

Kako je mogel invalidator vedeti, da
se nahajata Irena in Henri na krovu
Lampasa?

Kako, da je ona podmornica tako
natančno vedela, kje da plove Lam-
pas?

In še druga vprašanja, nešteta vpra-
šanja, ki so ostala vsa brez odgovora!

Pogovor je trajal ča do druge ure
v jutro. Končno so se zedinili:

1.) da se profesorju Lourmelu od-
pošlje pismo, v katerem ga obveščajo
o vsem, kar se je zgodilo, in

2.) da ostanajo potniki in moštvo
Lampasa v Hamiltonu in počakajo
profesorjevih navodil, prav tako ostan-
eta tudi Lytham Jamerson in njego-
va hčerka.

Z Bermudov se je moglo brezlično
brzjaviti v Pariz preko New-Yorka.

18. maja torej, ob treh zjutraj, od-
pošlje njegova ekscelencija guverner
bermudski, sir Ernest Bernd, profe-
sorju Lourmelu v Pariz šifrirano brzo-
javko, koje besedišta sta sestavila Ci-
serat in Mattol takole:

Lampas odpeljan neznano kam od
neke elektromagnetne podmornice.
Rešili se tajno s skafandri, smo

gostje bermundskega guvernerja. Tu
srečali Jamersona. Čakamo navodil
Raymond.

Nato odidejo spat.
Ob 1. popoldne, 18. maja, se guver-
ner, njegovi prijatelji in gostje zopet
snejejo pri obedu.

Ali je potrebno omeniti, da je Lam-
pasovo moštvo dobilo tedaj najstrožji
ukaz, da ne sme zapustiti krova
Bluea, usidranega v luk, niti z
trenutek, da so vsi guvernerjevi ljudje,
njegove osebe in služničad, morali
prirediti, da ne bodo živemu krstu ome-
nili navzočnosti francoskih gostov v
mostu, in da so bili Ciserat in njegovi
prijatelji odločeni, ostati toliko čas
skriti v palači, dokler ne bo nevarnost
minila!...

Popoldan 18. maja jim hitro mine v
pričakanju Lourmelovega odgovora
in v medsebojnem pogovoru. Vmes pa
postavljajo hipoteze, šahirajo, čitajo
in pušijo.

Henri Prillant se je zbudil iz umet-
nega spanja vrlo dobro razpoložen, in
prav nič ni kazal začudenja, da se na
krat ne nahaja več v podmornici, am-
pak povsem drugje, v veliki palači
Veselo in razposajeno se je ves dan
igral in zabaval z mles Ellen in z ma-
lima hčerkami kapitana Wallisa.

* **Selitve jugoslovanskih državljanov iz Madžarske.** Med Jugoslavijo in Madžarsko se prične v kratkem pogajanja glede preselitve optantov. Na Madžarskem je optiralo nad 10.000 oseb za jugoslovansko državljanstvo. Glavni mirovne pogodbe se morajo optanti preseliti tekom enega leta. Ob priliki pogajanj se po terminu menda podajal. Naša vlada je sestavila interministerijalno komisijo, kateri je poverjena naloga, da uredi zadeve optantov ter določi, kje in pod katerimi pogoji naj se naselijo. Večina optantov se naseli v Banatu, ostali v Makedoniji in južni Srbiji. Naša vlada skuša doseči sporazum z madžarsko vlado, po katerem naj bi se zamenjala sedanja posest obojestranskih optantov, da se vladam na ta način olajša naseljevalno delo in podelitev zemljišč.

* **Savinja in pritoki zopet zaraščajo.** Radi dvadnevne neprestane deževja proti Savinjski dolini in mestu Celju z okolico vred zopet povodnji. Do sinoči so pritoki Savinje, zlasti Voglajna in Loznica, že prestopili ograde. Ker je ob poznih večernih urah še močno deževalo, bo gotovo povzročena zopet velika škoda, na kateri je že ob zadnji povodnji prebivalstvo silno trpelo.

* **Jugoslovanska akademija znanosti in Stritarjeva smrt.** Nakladno se nam poroča, da je ob smrti pesnika Josipa Stritarja izrekla Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu po »Slovenski Matiji« vsemu slovenskemu narodu svoje iskreno sočutje, izjavljajoč, da ohrani svojega člana v trajnem spominu.

* **Is državne službe.** Imenovana sta: Fran Kušec za definitivnega rudarskega računskega oficijala pri rudarski upravi v Mostarju. Ferdinand Primolič pa za rudarskega kancelista pri upravi železarne v Varešu.

* **Pristojbine porotnikov.** Porotniki, katerih bivališče je oddaljeno od kraja porotnega sodišča več kakor 7,5 km, dobe v smislu nove naredbe ministrstva pravde odselek zvišano odškodnino za potne troške in odškodnino za večje troške prehrane in prenočišča. Za vožnjo pripada porotnikom odškodnina na železnih cestah na III. razred, če pa ne morejo uporabljati železnice, jim gre kilometrina, ki znaša 5 Din za vsak kilometer. Kot odškodnina za večje troške prehrane in prenočišča pripada porotnikom za vsak dan bivanja na kraju porotnega sodišča 50 Din. Naredba je stopila v veljavo s 1. novembrom 1923.

* **Volkovi v Hercegovini.** Na hercegovinsko-dalmatinski meji so se pojavili volkovi v velikem številu. Dnevno se množe slušajo, da volkovi napadajo ljudi in živino. Seljaki prireajo love na volkove, a brez uspeha, ker nimajo primerne orožja. Volkovi so se že tako zaplodili, da jih seljaki love v železne zanke. Meseca novembra so razgurali nad 30 ovac in koza.

* **Bolniško poliskusno leto zdravnikov.** Uradni list pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja naredbo o bolniškem poliskusnem letu zdravnikov. Vsak doktor medicine mora v smislu sanitetnega zakona po promociji prebiti eno leto kot zdravnik-pomočnik v državni bolnici, katero odredi minister za narodno zdravje. Glede natančnejših določil nove naredbe opozarjamo zainteresirane na številko 100. Uradnega lista.

* **Za rezervne sanitetne in lekarniške oficije.** V vojnem ministrstvu je bila te dni podpisana naredba o polaganju izpita za rezervne porotnike sanitetnih, lekarniških in veterinarskih zavodov. Naredba stopi takoj v veljavo.

* **Cehoslovaki in »Jadranska Straža«.** Prejeli smo: Kolik razmah in kako važnost je pridobila »Jadranska Straža«, nam najbolje dokazuje zanimanje, ki se je začelo širiti za to veljavno organizacijo celo v češkoslovanski republiki, kjer naši severni bratje pripravljajo vse potrebno, da se razvije tudi v njih državi ta naša organizacija. Znan naš prijatelj in publicist, urednik »Narodnih Listov«, Jaroslav Urban, se je obrnil na centralno tajništvo »Jadranske Straže« z navdušenim pismom, v katerem prosil, naj se mu pošljejo potrebna navodila za ustanovitev »Jadranske Straže« v Pragi in po drugih mestih republike. Ker želijo bratje Čehoslovaki, da bi »Jadranska Straža« v republiki imela posebno zaščito, stopijo na belo akcije najodličnejše osebe in društva kot Sokol, Zveza oficijev, Novinar-skouduženje itd. ter bo stvar v najkrajšem času osnovana na podlagi dogovora z našim poslanstvom v Pragi in z našim dijaštvom, ki študira v republiki. Posebne simpatije za »Jadransko Stražo« goji minister Narodne Obrane Udržal, ki je naprosil, da prevzame častno predsedstvo »Jadranske Straže« v Pragi. Lepi korak naših severnih bratov najlepše pozdravljamo in jih priporočamo v vzgled našim lastnim državljanom. »Jadranska Straža« je začela izdajati svoje vzhvalice, ki jih izdajajo tovarna v Vrbovskem ter so že prišle v promet. Etiketa predstavljala zastavo naše vojne mornarice z napisom: »Čuvajmo naše morje!« — Žigica J. S. — Glavni odbor »Jadranske Straže«.

* **Železnica Zagreb-Sijeme.** Kakor javljajo zagrebški listi, namerna skupina interesentov agenciji vzpenjačo na vrh Sijemena, ki je že od nekdanj priljubljeno izletišče Zagrebčanov. Skupina naj bi dobila tudi modern turistiški hotel, ki bi bil v obratu poleti in pozimi. V svrhu realizacije načrta bi se morala zagrebška cestna železnica podaljšati do Sestina, kjer je projektirana kolonija vil in zabavišč.

* **Islet v Kamniški planini.** Hrvatsko planinarsko društvo v Zagrebu priredi prihodnjo soboto in nedeljo skupni zlet v Kamniško planino. Prihod v Kamnik v soboto ob 9.21, odkoder se uredi nadaljnje z ozirom na snežne prilike.

* **Mariborski drebli.** Izključitev iz Orjuna g. Radivoja Rebarja, urednika »Jutrarnih Novosti« v Mariboru, je potrdil tudi centralni odbor v Splitu, kamor se je g. Rebar pritožil proti izključitvi s strani pokrajinskega odbora. — Občinska razpisuje mesto ravnatelja mariborske mestne klavnice. — Dne 12. t. m. se bo vršila v prostorih državne trgovske šole ob 20. druga carinska konferenca.

* **Crne koze v Brestovcu.** Kakor javljajo iz Novega Sada, se je v Brestovcu v zadnjem času pojavilo večje število služajev črnih koz. Dognalo se je, da je bila bolezen zanešana iz Beograda.

* **Novice iz Kranja.** Dne 5. t. m. je umrl g. Tomaž Pavličar st. — V torek zvečer se je vršil v gostilni Mavrica Mayerja zaupni sestanek organizacije JDS, ki je bil obiskav v takem številu, da se marsikje niti volilni shodi ne vrše v tako impozantnem številu. Predsednik Fock, dr. Saboth, župan Pirc in drugi so ob razložili tekoče gospodarske in politične zadeve. Veliko odobravanje je izzval poziv župana Pirca, naj žrtvuje vsak somišljenik mal prispevek za somišljenika Janeza Grosa iz Gorenje vasi, ki se je pri zadnji povodnji pri reševanju lesa tako težko poškodoval, da bo nekaj mesecev nezmožen za delo in ima ženo in štiri majhne otročiče. V trenutku se je nabralo 533 Din.

* **V zapora se je obesil.** V tržaški kaznišnici v ulici Coroneo se je že dalje časa nahajal radi tatvine v preiskovalnem zaporu 25letni Josip Bernobič. Iz disciplinarnih vzrokov so ga zapirli v podzemsko celico. Poostreitev njegovih žet itak žalostnih razmer, je spravila mladenčica v obup. V sredo zvečer je napravil iz rjuhe vrve in se obesil. Jetrniški žuvar ga je našel visečega na omrežju okna.

* **Miklavž in parkelj aretirana.** Na Miklavžev večer je pred Veliko kavarno v Mariboru neki parkelj ustrelil in splnil tamkaj se nahajajočo konja, ki sta zbežala brez državnosti. Policijci straža je takoj prišla Miklavža in parklja in odvedla oba na stražnico. Miklavž je bil seveda takoj izpuščen, parkelj pa odveden v pekel.

* **Tatvina prašica.** Posesniku Stefanu Makarju v Slovenji vasi pri Ptuj je bil začetkom meseca decembra iz pašnika odpeljan bel prašič, vreden 7000 kron. Izključeno ni, da se je prašič kmet zatekel, vendar ga lastnik doslej še ni dobil nazaj.

* **Poskušaj samomer.** Dne 5. t. m. zjutraj si je v Meljski ulici v Mariboru stanujoča 34letna zasebnica Marija Karmel prerezala žile na levi dlehti in si zadala znatno rano. Propeljali so jo v bolnico.

* **Streliška mater in ustrelil sebe.** V ulici Pondares v Trstu stanuje 56letna Dunajčanka Viktorija Kreiner s bčerkio Klavijo in sinom Gvidonom, vojakom fašistovske državne milice. Gvidon je bil zaljubljen v 19letno Rožo Ravnik, ki je često prihajala k njegovi sestri. Ker je zadnje čase izostala, je vprašal svojo sestro, zakaj ne prihaja več k njej. Toda sestra je svojega brata Gvidona precej osorno zavrnila, kar ga je tako razgostilo, da ji je prišel groziti s samokresom. V kritičnem položaju je posegla v spor mati, vsled česar pa se je mladenič še bolj razvnel. V divji jezi je ustrelil na mater in jo zadel v glavo. Ko se je zavele svojega čina, je poglajl sebi kroglo v glavo in običal takoj mrtve. Njegova mati k sreči ni bila nevarno ranjena.

* **Bogat berač in ljubezen.** Na vasi na Ježici sta se srečala berač Alojzij Osenar iz Vrhopolja in Ananija Kavc, lahkoživka, pristojna v Beljak. Brzo sta sklenila prijateljstvo in zaviila v znano gostilno pri Florjančiku. Tam sta pošleno občevala.

končno pa sta se preselila v hlev in vsela s seboj še 5 litrov vina. Berač se je pošteno opil in zaspal. To priliko je porabila njegova slušajna ljubica in mu vzela iz nahrbtnika 5500 kron, katere je pribraščil, nato pa brez sledu izginila.

* **Areiran je bil v četrti v Ljubljani** Bogomir Fekonja, doma iz okolice Ptuja. Pred par dnevi se je odpravil z gospodarskim kolesom, vrednim 7000 kron, vendar ni imel sreče in je bil kmalu v rokah pravice.

* **Posor pred goljufom.** Po Sloveniji potuje neki Ilija Kežič in dviguje po občinskih pišarnah potne predjume na račun občine Banjaluke v Bosni. Gradsko poglavarstvo Banjaluke opozarja, da je imenovan nevaren potepuh in goljuf.

* **Draga lahkovost.** Dne 27. novembra sta se oglašila pri posestnici Ani Begovškovi v Tevčah mlada ciganka in starejši cigan. Pod pretvezo, da ji bo odvrnila od hiše vsako nesrečo, je ciganka izvalila Begovškovi 1575 Din, 8 starih prstanov, zlate uhane in več oblike. Ciganka se je za vse skupaj lepo zahvalila in žeš noč izginila iz tamošnjih krajev.

* **Promija na glavo slavonskega hajduka.** Ministrstvo notranjih del je premijlo, razpisano na glavo glasovitega hajduka in razbojnika Jovana Stanislavičevića-Čaruge, ki že več let ropa in ubija po Slavoniji, zvišalo od 10.000 na 30.000 dinarjev.

* **Razbojnik v državni službi.** Cvetko Zimlč, rodom iz Črne gore, se je v vojni dobil bavil s špijonažo v korist Avstrije. Izvršil je v tej dobi nad 200 umorov in ubojev. Pod fingiranim imenom Dušan Kapetanović se je štiri leta skrival v raznih krajih naše države in si je izposloval tudi razne dokumente in maturitetno izpričevalo. In tako je prišel tudi v državno službo. V zadnjem času je služil pri finančni upravi v Subotici, kjer se je tudi oženil. Nekoga dne pa ga je na ulici spoznal dijak Satič, kakor je Kapetanović izginil. Sedaj ga je policija vendarle dobila v roke in ga izročila sodišču.

* **Negode v Opatiji.** Kakor javljajo iz Opatije, je v ponedeljek zvečer tamkaj utonil 70letni tovarniški ravnatelj Emanuel Vohanka. Spremljal je na kolodvor svojega sina, ki ga je prišel obiskat z Dunaja. Ker je bilo zelo temno, se je starček spodtaknil ob kamen ter padel v de-roči potok, kjer je utonil. Sin je skočil za očetom v vodo, a ga ni mogel rešiti. Truplo še niso našli.

* **Nevlita in potres na Sušaku.** V sredo je divjala na Suškem strašna nevlita. Rječina je stopila iz struge in obstoja velika nevarnost, da se zruši leseni most ki spaja Sušak z Reko in je bil napravljen namesto starega mosta, ki ga je porušil D'Annunzio. Večera ob 4. uri zjutraj je bil kratak in močan potres.

* **Gostilničar in razbojnik.** Na cesti med Našicami in Podgorcem v Slavoniji je bil nedavno ubit in oropan občinski tajnik Pajo Imbriovčan. V zvezi z zločinom so bili aretirani in sodišču izročeni gostilničar Nikola Smiljančič ter kmeta Stevo Dušančič in Božo Jorgić. Aretacija gostilničarja je povzročila splošno senzacijo, ker je Smiljančič v cel okolici znan kot ugleden in bogat človek. Dognano pa je, da je bil pomagatelj član velike roparske tolpe, ki ima na vesti Imbriovčanovo smrt. Tolpa je v zadnjem času izvršila več roparskih umorov. Člana tolpe Turković in Čelin sta priznala, da so načrti zadnjih roparskih umorov potekali iz Smiljančičeve gostilne, kjer so imeli razbojniki svoje redne seje.

* **Razstava vseh predmetov,** ki jih nudi največja moda, je, kakor že nekaj let sem, — tudi letos 8. in 9. decembra v trgovini P. Magdič, Selenburgova ulica, nasproti glavne pošte.

* **Izredna prilika za nakup živalnih strojev** se nudi p. n. občinstvu pri dobro znani tvrdki I. Gorec, ki je prejela izborne živalne stroje slovite nemške tvornice znamke »Excellas«, ki so urejeni za umetno vezenje, krpanje perila in mašenje nogavic. Za božič in novo leto imajo kupci še izredno ugodnost 10 odst. popusta. — Oglejte si stroje, predno se odločite na nakup. Opozorjamo na današnji oglaš.

TRZNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (6. t. m.) **Pšenica:** baska, 79 — 80 kg, 2 odst., 3 vagoni 335 — 340; sremska, 79 — 80 kg, 2 odst., 3 vagoni 330. **Turščica:** baska, 3,5 vagona 217,5 — 220; 100 odst. kasa, 2 vagona 215; za februar-maj, 100 odst. kasa, 3 vagoni 230; april, ladja Donava, duplikat kasa, 5 vagonov 255; za februar, duplikat kasa, 7 vagonov 235 — 240; marc-april, 100 odst. kasa, 2 vagona 215; stara, 1 vagon 235; banatska, duplikat kasa, 3 vagoni 210. **Fižol:** beli, baski, Novi Sad, 1 vagon 560. **Moka:** baza »0«, s, 1 vagon 550; baza »0«, s in »0«, ss, 1 vagon 525; »2«, 1 vagon 475; »6«, 3 vagonov 315. **Otrobi:** v papirnatih vrečah, 2 vagona 125. Tendence nespremenjena.

Beogradska blagovna borza (6. t. m.) ni poslovala radi pomanjkanja interesa.

Dunajska borza poljskih pridelkov (5. t. m.) Konzum se je v zadnjem času izdatno preskrbel z moko in je sedaj rezerviran, posebno, ker so iz Rumunije in Jugoslavije najavljeni večji dovozi. Pričakuje se znižanje cen moki. Notirajo za kg (brez prometnega davka): pšenica domača 3225 — 3300, jugoslovanska 3400 — 3500; turščica 2625 — 2700; rž domača 2675 — 2750; ječmen domači 2500 — 2700, češkoslovanski 2700 — 3350; riž italijanski 6250 — 6350; avstrijska moka za peko 5750 — 5850.

Zagrebska vinska borza (5. t. m.) Današnji mesečni borzni sestanek interesentov za vino je bil prilično slabo obiskan. Ponudba je bila velika, povpraševanje pa skoro nikakšno. Ponudbe so bile: belo vino kmetško, 8,25 odst., postavno Zagreb, 100 bl, 3,75 (zaključek 3,25); belo vino, 11,5 odst., ab Zagreb, 4,5; staro belo, 11 odst., iz Subotice, 6; dalmatinsko belo in temno črno, 13 — 14 maligana, postavno molo Bakar, 37,50; dalmatinsko črno in belo, franko Zagreb, 47,50; novo belo in črno somborsko 6,50 (denar 4); črno dalmatinsko, franko obala Bakar, 11 — 12 maligana, iz Hvara, 40; črno dalmatinsko, franko obala Bakar, iz Šibenika, 37,5; belo dalmatinsko Opolo, franko obala Bakar, 11 — 12 maligana, iz Šibenika, 36,25.

Alzacjski hmeljski trg. Strasbourg. 2. decembra. Pred nekaj dnevi se je plačala neka lepa partija po 1480 francoskih frankov za 50 kg (okrog 140 Din za 1 kg). Sicer so povprečne cene nekaj nižje, in sicer po 1450 francoskih frankov za 50 kg.

Oviran izvoz zaradi pokvarjenih žrnj. Zaradi po porodni pokvarjene težnjske proge Ljubljana-Jesenice imajo ogromno škodo naši izvozniki, ker ne morejo izvažati preko Jesenice. Mnogi so prišli ustavit dohane ali pa pošiljati blago po daljših progah. Slednjega se izvozniki morejo le redko poslužiti, ker blago navadno ne prenese tako visokega povikanja tovarne. V tem pogledu je posebno prizadeta lesna industrija, izvozniki deželnih pridelkov ter izvozniki perutnine. Po naši perutnini je sedaj pred prazniki veliko povpraševanje iz Švice, Francije in Anglije. Tudi za jaja se zanima inozemstvo. Preko Jesenice se prevajajo zlasti jaja iz Hrvaške, dočim gre štajersko blago po večini preko Spija in Dravograda. Naši izvozniki morajo sedaj zaradi nemožnosti prevoza odpovedati mnogo dobav. V interesu pospeševanja našega izvoza je, da se po možnosti pokvarjena proga čim prej popravi. Kakor pa je podoba, bodo nastopile nove povodnji in onemogočile popravila.

Nova industrija v Sloveniji. Te dni je pričela obratovati nova tovarna železnih vijakov za les, last elektropodjetja Vojnovič & Cie. na Viču pri Ljubljani.

Ostribnik ali vrtnar,

ki se spozna v gospodarstvu, očezjen, brez otrok, se išče za posveto v Sloveniji. Zena mora voditi gospodinjstvo in poznati perutnistvo. — Plača po dogovoru. — Ponudbe na oglašni zaved »NEVA«, Zagreb, Hatzoza 4. 6552

Restavracija (velik lokal) v Zagrebu, zelo dobro ideca, na najboljši prometnem prostoru mesta

se prodaja

z vsem inventarjem. Zemljiškokupljivi provor na 9 let. Ponudbe in »pršašja« je poslali pod »Za-1019« na Publicitasa d. d., oglašni zaved, Zagreb, Gunduličeva 6248 ulica 11.

ni. Tovarna je urejena s najnovejšimi stroji, katerih dnevna produkcija znaša okrog 190.000 komadov. Podjetje ima to ugodnost, da razpolaga s obsežnimi tovarniškimi prostori in ima za pogon lastno vodno silo. Ta industrija po obsežnosti je ena prvih v Jugoslaviji.

Domače borze

6. decembra:

ZAGREB. Na tržištu s elektri je bilo poslovanje nekaj živahnije. Pri bančnih papirjih je bilo povpraševanje po Eskomptni, Hipotekarni in Kreditni Zagreb. Zanimanje za Ljubljansko kreditno je popolnoma ponehalo in so njene delnice padle že skoro na svoj prejšnji nivo. Pri arbitražnih papirjih je vladalo malo večje zanimanje za Gutmanna. — Na tržištu v devizami so tečaji zopet lahno oslabele. Samo Pariz je nekoliko poskočil. Blago je bilo dovolj. Poslovanje se je gibalo največ v devizah na Dunaj, Italijo in Prago. Promet je bil srednji. Notirale so devize: Amsterdam ček 8350 do 8360, Dunaj 0.12425 do 0.126, Bruselj 412 do 417, Budimpešta 0.46 do 0.47, Bukarešta 46 do 47, Italija izplačilo 388 do 384, Kopenhagen 1575 do 1585, Kristijanija 1810 do 1820, London izplačilo 387.75 do 388.75 ček 388.5 do 387.5, New-York ček 87.75 do 88.5, Pariz 475 do 482.5, Praga 258 do 259, Sofija 0 do 68, Stockholm 0 do 2880, Svica 1545 do 1550; valute: dolar 86.75 do 87.25, sk 0 do 0.124, francoski franki 0 do 475, mK 0.26 do 0.80, napoleonidori 0 do 340, leji 0 do 45, soveraigne 0 do 375, švicarski franki 1545, lire 0 do 381; efekti: Eskomptna 165 do 168, Kreditna Zagreb 151 do 152, Hipotekarna 97.5 do 100, Jugoslovanska 144 do 147, Ljubljanska kreditna 210 do 215, Pražediona 975 do 980, Eksploatacija 217.5 do 225, Drava 650 do 675, Goranin 145 do 155, Sečerača Osljek 2430 do 2450, Narodna šumska 150 do 152.5, Nihaj 185 do 195, Gutmann 1720 do 1730, Slaveks 850 do 900, Slavonija 208 do 211, Trbovlje 890 do 895, 7 odst. investicijska 51.5 do 52.5.

BEograd. Tendence je bila nekaj čvrstjša nego včeraj, ker je dinar v Curihu oslabele. Nedostajalo je deviz na London, Pariz in Zenevo, katere je morala dati Narodna banka. Pri ostalih devizah je bilo povpraševanje krito po privatnikih. Notirale so devize: Amsterdam 3375 do 3390, Dunaj 0.125 do 0.1262, Budimpešta 0.47 do 0.49, Bukarešta 45 do 45.5, Zeneva 1548 do 1549, London 387.75 do 388, Milan 384 do 385, New-York 88 do 88.3, Pariz 480 do 482, Praga 250 do 259.4, Solun 150 do 155, Sofija 62 do 67.5; valute: leji 43.5 do 43.75, francoski franki 477 do 479; efekti: Narodna banka zaključek 4000.

Vreme

Dunajsko vremensko poročilo: Duvl je vladalo po vsej Avstriji slabo vreme. V višjih legah je snežilo. Na vzhodnem in jugovzhodnem robu Alp je deževalo. Temperatura je bila skoraj povsod nad ničlo. V celoti so padavine malo odnehale. Napoved za jutri, 7. t. m.: Večji del oblačno, deloma deževno vreme. V dolinah jug.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«. Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Pisalni stroji, potrebščine

Mehanična delavnica (popravilnica)

LJUBLJANA

Selenburgova ulica 6/1.
L. BARAGA.

Volna

za jumperje in obleke v najmodernejših barvah, 301 II
Toni Jager-Cerne
Dvoran trg 1.

Išče se

za tajništvo velikega industrijskega podjetja v Zagrebu

prvovrstna tipkarica

ki perfektno pozna hrvatsko in nemško stenografijo. — Plača dobra. Refektira se samo na prvovrstno moč. Ponudbe na poštni pretinec 41. Zagreb, glavna pošta. 6222

Telefon števil. 730

KINO

Telefon števil. 730

„LJUBLJANSKI DVOR“

Petek
7. decembra

Sobota
8. decembra

Anita Berber

znana iz drame „Tri ljubice grofa Marana“
igra v najlepši družabni pustolovni drami šestih dejanj

Zgrešeno življenje

Predstave: ob delavnikih: 3., 1/7., 1/8. in 9. uri
ob nedeljah in
praznikih: 11. uri dopoldne
popoldne ob 4., 1/6., 1/8. in 9. uri

Cena prostorom:

6234

I. nadstropje:

Lež. I. reda, sedež Din 15.—
Lež. I. reda, stranski, sedež „ 11.—
Balkonski sedež „ 10.—

Parter:

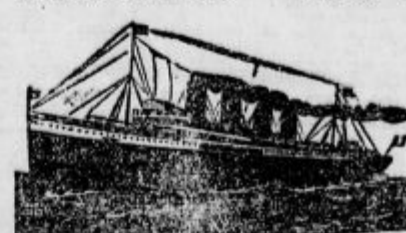
Parketni sedež Din 9.—
Rezervirani sedež „ 8.—
I. prostor „ 6.—
II. prostor „ 5.—

Dnevna predpodaža vstopnic od 2. ure dalje.

Cie. Gle. Transatlantique

Francoska linija

Havre-New York

Najbržja vožnja v Ameriko na
BUCHS-HAVRE 3 1/2, od, HAVRE-
NEW YORK pa samo 6 dni.

Glavno zastopstvo:
Slavenska banka, d. d.,
Zagreb.

Vosne listke in tovarne po-
slovnice daje

zastopnik Ivan Kraker
Ljubljana, Kolodvorska ul. 41

Mali oglasi

Minimo 5 drzavni davci na izdane vrst do 20 besedi. Dne 5-11, vsaka nedelja beseda 50 par. vsa. — Plača se vedno naprej (izplačano tudi v zameno). Na vsaki strani odgovorja uprava, ali je vprašanje prihodnja znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Perle

Instrukcije išče
realce, srednješolce, posebno izbrane v matematiki in splošni geometriji. — Ponudbe pod šifro „Jutra“ 16493

Leçons de français

(pratique, théorie) ou de composition (parle aussi l'allemand) voudrait avoir élargi son cercle d'élèves. — Madame Serge de 12-2 h. par. 16210

Nemščina

na druge ljudske slovenske predmete poučuje gospodinja. — Naslov pove uprava „Jutra“ 16257

Službe (dobe)

Skladiščnik
kavale smolek in smolek, se sprejme na delo. Prosto stanovanje, hrana, 1 odst. od prometa na delo. Prednost ima trgovsko sposobnost, ki ima z delavci dobre stike. — Oglas se objavi v upravi „Jutra“ pod šifro „Skladiščnik“ 16258

Potnik

tenčen v kolonijah stroki, ogled, ne nad 20 let star, se sprejme za stajarsko. Naslov takoj. Ponudbe s referencami na upravo „Jutra“ pod šifro „Marljiv potnik“ 16254

Starejša kuharica

varila in postela, miznega posla, se tako sprejme k malim hotelom in delom. Plača po dogovoru. — Pismene ali ustne ponudbe pri ravnanju v tovarni cementa v Srednjem mostu. 16255

Pomočnica

na plačo in hostino, se sprejme. Iztotam se sprejme oženka. Cesta na Gor. št. 20, Močina. 16497

Čevljarški vajence

se sprejme. — Natančneje: Fran Kurent, čevljar, Pot v Rožno dolino št. 12. 16402

Sebarice in poniivalke

sprejme restavracija „Blon“ v Ljubljani. 16219

Trgovski pomočnik

mlajša moč, vešč nekoliko knjigovodstva, se sprejme. — Prednost imajo tisti, ki razumejo nekoliko madžarsko. Ponudbe se pošiljajo na naslov Dob & Gasper, Murska Sota. 16292

Službe (iščejo)

Spretna šivilja
na francosko delo kakor tudi na perilo, se priporoča na salen ali privratno. Dopolne pod „E. D.“ na upravo „Jutra“ 16473

Skladiščnik

popolnoma vešč carinskega poslovanja, išče mesto za takojšnji nastop. — Prevzame tudi kako drugo primerno mesto na delu ali v mestu. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „Skladiščnik 28 let star“ 16503

Chaufeur

avtomobilski s dobrih referencami in voditeljsko prakso, išče primerno mesto. Ponudbe pod „Chaufeur“ na upravo „Jutra“ 16233

Knjigovodja

zeli sprejemati mesto. Gre za krajino izven Ljubljane v kateremu produktivnemu podjetju. Cenjene ponudbe pošiljati na upr. „Jutra“ pod šifro „Januar 15“ 16525

Prodajalka

starejša, perfektna mod. uč. stroje, želi prenesti na delo. Vstop 1. febr. 1924. event. tudi prej ali pozneje. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Podružnica“ 16410

Prodajalka

starejša, zanesljiva mod. uč. stroje, želi prenesti na delo. Vstop 1. febr. 1924. event. tudi prej ali pozneje. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Podružnica“ 16410

Prodajalka

starejša, zanesljiva mod. uč. stroje, želi prenesti na delo. Vstop 1. febr. 1924. event. tudi prej ali pozneje. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Podružnica“ 16410

Lesni manipulant

z veščino prakso, želi mesto. — Prevzame tudi poslovanje s lesom in akcijami. — Ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Lesni“ 16203

Gospodična-uradnica

išče kakršnekoli službo v večerih urah. — Ponudbe pod „Nevje“ na upravo „Jutra“ 16493

Kot praktikant

želim vstopiti pri kakem večjem podjetju v Ljubljani ali na deželi. Obvladam slov. in nemški jezik v govoru in pisanju. Naslov takoj. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „Praktikant“ 16233

Potnik

v Sloveniji in na Hrvaškem dobro vpeljan, išče se kak tiskarstvo proti proviziji v prodajo. — Cenjene ponudbe na upravo „Jutra“ pod „Dobro vpeljan“ 16197

Pozor, gospice!

Prodajam do 8. t. m. vse klobuke po tiskarski ceni, radi dodatnega priborov in izdelave. Iva Šiler, Kongresni trg št. 6. Čez opoldne odprta. 16208

Kola

dobro ohranjena, se prodajo. Ogleda se od 10-12 ur na Vodnikovem trgu 4. pridržje. 16502

Operacija za spalnico

temna, zelo dobro ohranjena, se prodajo. Ogleda se na Sv. Petra cesti 51/1. 16498

Milinska oprava

bravstova, na 5 kamnov z vodnjaki, palena kolo, milinske stampe, kompletno, se prodajo. Naslov pove uprava „Jutra“ 16508

Pletilni stroji

v dobrem stanju (1 nov) 3/30, 6/30, 6/70 cm dolga, se ceno prodajo. — Cenjene ponudbe pod „Pletilni stroji“ 16511 na upravo „Jutra“ 16520

Debele breze,

lepa in suha bukova drva, hraste in sprake, prodajo. Vrata in duri kupim. Vprašanja z zamanko na upravo „Jutra“ pod „Breze“, 16492

Otroška posteljica

kompletna, se prodajo. — Razporna ulica 3. 16208

Smoking obleka

akoraj nova, se prodajo na 1000 Din. Naslov pove upr. „Jutra“ 16536

Dobro ohranjena zofa

(Dekorativna), se prodajo. Naslov pove uprava „Jutra“ 16495

Platnena bela obleka

ročno delo, se prodajo. Obleka je kombinacija dalmatinske in hrvaške narodne noše. Primerne pa je tudi za maske. Radni kostum, ali za kako drugo nameno. Ogleda se jo lahko in ceno se pove v Trubarjevi ulici št. 20 (čez dvorišče). 16472

Črno svilen obleko

novo, prodajo na 750 Din. Blatovcova c. 18, pr. levo. 16475

Črni cevi

na vodovod, premera 1 in pol in 2 in pol, prodajo 230 cm. Cenjene ponudbe na: Nando Ferjan, Jesenice, Goranjsko. 16433

Železno peč

poslji prodajo. — Piller, Prečna ulica. 16218

Nov smoking,

krasno delo, se prodajo izredno ugodno. — Piller, krojaški mojster, Prečna ulica. 16243

Specijalna zaloga

zimskega blaga (double, polmerston, flana) ter izpostavljenih stankov, razlanov, ustroev in vsakovrstnih oblačil, Drage Schwab, Ljubljana, Dvorci trg 5. 244

K. Widmayer

pri „Solon“ za vođa. Velika izbora volanov, jopic in spica. Raznovrstno perilo, šivilski in drugi robni, kerpe, Manufaktur, blago, oblake in preprosniki. Vsa opravila za vzorjenjake. Moje, nogavice domačega izdelka. Vendi in šopki za novejše, očede. Edina zaloga abtahov (peče) itd. Na delo primerno popust. 215

Elektromotor

za enofazni tok, 230 voltov, 2 HP. znamka „Blitz“ nov, se prodajo. — Cena 8000 Din. Drogerijs, Kranj. 16433

Spalna oprava

iz mecenovega lesa, se prodajo po ugodni ceni v Ljubljani, škofja ulica 13. III. nadst. vrata 20. 16377

Šivalni stroj

„Singer“, se prodajo. Pohovo se v trufki na Dolonjski c. št. 13. 16486

Šnarkovi semen. storži

2 vagona na promptno dobavo. — Naslov pove uprava „Jutra“ pod šifro „Štorži“, 16329

Blagajna

iz kovanelega zeleza, 140 cm visoka, 300 kg težka, se trikrat zapira (Wertheim), v popolnoma dobrem stanju, se ugodno prodajo. — Naslov pove upr. „Jutra“ pod „Blagajna“ 16329

Perzijska preproga

se prodajo. Na ogled od 1-4 ure popoldne na Poljski cesti 18. I. nadst. Valenta. 16314

Šnarkove storže

iz kakovostnega lesa, kupim. Kupim, smukove in bujane (jelkove) drva, jasmni k. jelkov, borov ali smukov in hrastov, kupim. — Ponudbe franko vagon na Vinho Krstan, Maribor, Maistrova ulica št. 13. 16187

Vsakovrstne hlode

in rezani les mehihi in trdi, potom les za izdelovanje papirja, brzojavne drage, lesa bujane, smukove in bujane (jelkove) drva, jasmni k. jelkov, borov ali smukov in hrastov, kupim. — Ponudbe franko vagon na Vinho Krstan, Maribor, Maistrova ulica št. 13. 16187

Jesenske suhe gebe

večje množice, kupim. Ponudbe v vzorcem na naslov: Komelina, Grao 6, Milano I. 16107

Popolni letniki

„Slovenec“ od 1912 dalje se kupijo. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod naslovom „Slovenec“ 16508

Trame, deske, antene,

hmeljstvo vseh dimenzij, kupim vsako množico. Stalen odjemalec. Pridržje takoj. — Ponudbe pod „Bottobur“ na upravo „Jutra“ 16440

Slike za legitimacije

kakor tudi vsa druga strokovna dela prevajam in izdeluje najhitreje fotografur Hugo Hibler, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Krilanske cerkve. 229

Iščem hišo

z dobrodošlo trgovino v prometnem kraju blizu železnice v Sloveniji. — Ema Zemljik, Griffen, Kärnten, D. O. 16496

Enonadstropna hiša

na periferiji mesta, napredni stanovanjski lokal in velika hiša takoj na razpolago. — Naslov pove: L. O. S. S. V. Petra cesti 39. 16494

Manjše posestvo

v najlepšem stanju, v Savinjski dolini, se prodajo čisto poceni, 30 minut od želez. Natančneje se izve v gostilni Ivan Travnar, Magojnice, nočna Grifa. 16175

Stanovanje na deželi

mobloveno ali nameštovano, s elektr. razsvetljavo, blizu potokov, lep učen kraj, se odda tudi za daljšo dobo v najem za več rodbin. Vprašanja na upravo „Jutra“ 16312

Kot sostanovalka

se sprejme mlada gospodinja s družino. Naslov pove upr. „Jutra“ 16510

Na stanovanje

se sprejme soliden gospod. — Naslov pove uprava „Jutra“ 16551

Soliden uradnik

išče enako sobo, se pogosto hrano. Ponudbe pod „Soba s hrano“ na upravo „Jutra“ 16479

Prazna soba

v središčnem mestu, se takoj odda gospod. Nalevo pove uprava „Jutra“ 16475

1000 Din

dam tistemu, ki mi pove se stanovanje s sobo in kuhinjo. Ostalo uredim sam. Ponudbe pod „1000 Din“ na upravo „Jutra“ 16481

4000—6000 kron

plačam za stanovanje 2-3 sob, po možnosti v mestu. — Naslov pove uprava „Jutra“ 16368

50.000 K nagrade

ali izvesten skrajni nov pisni dobitnik, ki mi predloži stanovanje 2-4 sob v središčnem mestu. Ponudbe pod „Tri osebe“ na upravo „Jutra“ 16444

Stanovanje

z dvema ali tremi sobami, event. celo hišo, vsemem v najem v bližini mesta ali na kakšnem prometnem kraju. Ponudbe pod „fakoj 1924“ na upravo „Jutra“ 16290

Lokali

Primeren društ. lokal
zelo jugoslav. akad. društvo „Triglav“, podružnica Ljubljana. Čerj. ponudbe pošiljati na naslov J. A. D. Triglav, Ljubljana, Univerza. 16480

Slivovko 45 %

prilaga čisto, 1001 po 100 K liter, se prodajo. Za pristojnost se jamci. Naslov pove uprava „Jutra“ 16510

Lepo proseno kašo

nudim po niski ceni v vsaki množici. Ljuderit šir, Kranj 16073

Med

hran na polno v železnih po 85 K 100. posoda vlačna. Plazbi med ceno po dogovoru. A. Maček, Vrhnika. 16558

Stajarski fižol

oraba, sadja in suhe gebe, kupim in plačajo po najvišjih cenah „Agraria“ vstopnega z delavci pridržje, d. s. o. z. Maribor, Aleksandrova št. 16421

Družabnica

išče vsakratni posredek v turističnih toplicah, dobro al. v turizem, hotel, izbrana lesni trgovci, zastonj, za otvorenje hotela v lastni vili in razširitev ekporta. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „Dobro situiran“ 16481

20.000 Din posojila

zelo obratno za dobo 6 mesecev, denar usklajen in dobre obresti. Ponudbe na upravo „Jutra“ pod šifro „Mesečne obresti“ 16270

6.000 dinarjev

raznim najmo za dobo 6 mesecev. Garancija proti poroku, 15 odst. obratni plačam takoj. — Ponudbe pod šifro „Garancija“ na upravo „Jutra“ 16413

Vse, kar prinaša

današnja moda

za dame in gospode, razstavlja dne 8. in 9. decembra

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte

6556

Kot družabnica

s primeren kapitalom telim pristopiti k majhnemu dobrodojemu podjetju. Ponudbe pod „Družabnica“ na upravo „Jutra“ 16293

Dopisovanje

Seznani se želi
gospodična s gospodom od 25 do 45 let, ki je trgovec ali kaj podobnega. Prosi se samo vsako ponudbo s sliko ali busto na upravo „Jutra“ pod šifro „Aristokratinja“, 16471

Dvema hudičkoma

zaprta so poklenka vrata, zalepa sta primorana najti ali brhke mladence, da se njih sard širi čez somoljavo obel. — Ponudbe s sliko na upravo „Jutra“ pod šifro „Hudička“, 16518

Osamljen

20 let star, inženjer, želi prijaznega znanja s dedno in izobraženo dekleto v svrhu prijetne družbe v dolgih simkila večerih in nedeljskih izprehodov. Ponudbe na upr. „Jutra“ pod „Osamljen“, 16383

Tri gospodične

trgovsko usobne, zelo le poučen znanja s ravnotakimi gospodič. Ponudbe pošiljati na upravo „Jutra“ pod šifro „Hrepenenje“, 16470

Lisička zviroepka

iz Polzele, se naproča za svoj prvi naslov. Pošiljati ga je na upravo „Jutra“ pod „Lisička“, 16433

Mladenič

star 20 let, želi znanja v svrhu šentite v mladence ali vdoto, katere posejajo malo posestvo. — Dopolne pod „Prijeten dom“ na upravo „Jutra“ 16479

Ribje olje

medicinsko sveže, vedno v zalogi — drogerija A. Kano, Ljubljana, Židovska ulica 1. 16599

Samo «Aikadent»

zobna pasta Vas mora popolnoma zadovoljiti. 16588

Skobelnik

(Hobelbank) dobro ohranjen, se razmenja za ravnotako dobro ohranjenega manjšega. Ogleda se na Sv. Jakoba trgu št. 5 (gostilna). 16501

Živali

Psa

čisto volite pasme, 5 in 7 mesecev stara, sta naprodaj. Selo (Ljubljana) št. 58/II. levo. 16486

Šivalne stroje

EXCELLA

raffinejši izdelek
kupite najceneje
pri trvdki

Za Božič
in Novo leto
10% popusta

J. GOREC

Palača Ljubljanske kreditne banke
Ljubljana

Ali že veš novico?
10-20% popusta
dobiš pri
N. Šinković naal. K. Sosa
Ljubljana, Mesni trg 10.

Sedlarja in tapeznika

za kožije, samostalnega delavca, išče se za takoj v Dubrovnik, Hrvatsko Primorje. Prednost ima tisti, ki zna tudi lakirati. Ponudbe na naslov Rudolf Jurza, Zagreb, Nikoličeva 9.

Alaska

Pianino
znamke Neumayer, tipke slovenske, konstrukcija deloma kovinska, prodaja za 1300 Din. Ponudbe pod šifro „Neumayer“ na upr. „Jutra“ 16483

Gen. dame in gospodje

izvolite se potruditi k trvdki
BRATA BRUNSKOLE
konfekcija in modne krojaštvo
Ljubljana, Židovska ulica 5
tam se izdelujejo elegantne in po najnovejši modni merjene obleke. Vsakovrstne toalete po meri. Obračanje in moderniziranje oblek. 6237

Cene delu in oblekam silno znižane.
Strankam, ki prinese same blago se enako potrudite.

Zahvala.

Vsem, ki so nas tolažili in spremili našega ljubega soproga, očeta, starega očeta, gospoda

Alojzija Jenciča

k zadnjemu počitku, se najiskrenejše zahvalujemo.

Žalujoči ostali.

Ustanovljena leta 1838. Vplačana akcijska glavnica Lit. 20.000.000.

Jadranska zavarovalna družba

(Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu)
Generalni zastop v Ljubljani
(Ravnateljstvo v Zagrebu)

6767

6767

Sklepa:

1. Požarna zavarovanja.
2. Življenska zavarovanja.
3. Neizgoda in lamstvena zavarovanja.
4. Transportna zavarovanja.
5. Zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma.
6. Zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.
7. Zavarovanja proti škodam po toči.

Najnižji tarifi. Zastopstvo va vseh krajih Slovenije. Takojšnje izplačilo škod.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Centrala:
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA
Podružnice:
Belača, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuja, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavnica: Din 25.000.000—
Skupne rezerve: nad Din 20.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.